

Cartea lui Petr Král - „Noțiuni de bază”, poate sta în același rând cu cărțile scriitorilor cehi cunoscuți de întreaga comunitate a cititorilor din întreaga lume.

Titlul cărții e deosebit de bine ales. Într-adevăr, în eseuri scurte, care rareori depășesc o pagină, (dar sunt și unele care au doar două rânduri), Petr Král reușește, cu mare abilitate și profunzime, să dea sensuri noi, nebănuite, obiectelor din viața noastră cotidiană, obiecte pe care – să recunoaștem – nu stă nimeni (nimeni, exceptându-l pe Král) să le privească altfel decât în modul banal pentru care au fost făcute. Și totuși, greșim...Cine s-ar fi gândit că omul poate fi solidar cu umerășul pe care-și pune hainele?

„Umerașul: Să fii solidar cu el, cu goliciunea lui intactă sub povara trecătoare a costumațiilor noastre clovnești.”

Dacă tot suntem la capitolul haine, remarcabil de interesant e modul cum vede Král „rolul” cămășii:

„Cămașa: Fremătând și fluturând, ea lărgeste respirația epidermei care ne este dată odată pentru totdeauna, și pe care cămașa o slăvește și o mângâie aproape drăgăstos. [...] O cămașă care și-a făcut veacul aproape că ne-ar inspira despărțiri tot atât de emoționante ca o amantă.”

Cine n-a ținut în viața lui la un obiect vestimentar și cine nu-și aduce aminte cât de grea a fost „despărțirea”?

Pălăria capătă o altă întrebuințare în viziunea scriitorului;

„Pălăria : Când o ridicăm la vreo întretăiere, ca să salutăm ori pur și simplu ca omagiu adus

după-amiezii, între căpățână și pălărie un infinit buimac surâde o clipă.”

Dimineața, o cafea e pentru foarte mulți dintre noi, binevenită. Pentru scriitor, e mai mult. E acel ceva care te pregătește pentru necunoscuta zi din viața ta care începe, posibil, într-un loc unde se bea cafea și se socializează:

„Cafeneaua: Să simți [...] cum acest lichid cald, brusc neasemuit de exact, care-ți invadează limba lunecându-ți pe gât cu toate rămășițele nopții, te lansează într-o întâlnire cu tine însuși și să realizezi că îndeplinești, în ciuda degajării tale, un adevărat act de prezență în mijlocul vagului care te înconjoară.”

Un spectacol poate fi oferit și de obișnuitele lucruri găsite dimineața pe o masă. Important e să știi să privești:

„Spectacolul: Mirat să asțiți iarăși dimineața la spectacolul scrumierei, paharelor și carafei, ca niște balize nemișcate semnalizând nevăzute pericole pe întinderea mesei.”

Activități cât se poate de normale, cărora Petr Král le găsește sensuri noi:

„Bărbieritul: Atunci când te bărbierești, te mânjești cu săpun cât pentru un număr de clovnerie, ca abia apoi să-ți regăsești deplin sub clăbuc, epiderma lisă.”

Lisă înseamnă (printre altele) câmp necurățat. Astfel, „epiderma lisă” are un înțeles foarte clar.

Nici unele „defecțiuni tehnice” nu sunt trecute de vederea. Un ceas de pe turnul unei primării din Bruxelles e încremenit în nemișcare. Autorul nu supără pe nimeni punând problema astfel:

„Orologiul: „Spațiul atâtor orașe nu se arată într-adevăr decât pentru a fi balizat de orologii[...]. Orologiul primăriei unui mic cartier din Bruxelles se încorporează chiar să ofere în orice clipă, de-a lungul anilor, un singur semn: acela al celor două acele reunite în vârful; imagine a unei ore zero care, din capul locului, le rezumă pe toate celelalte.”

Petr Král știe că greșim aproape întotdeauna trenul vieții în care ne suim. Și mai știe, știm și noi de altfel, că altădată trenul cu care ar fi trebuit să călătorim prin viață nu ne mai așteaptă ...

„Trenul” : Știm foarte bine că de când există trenuri călătorim întotdeauna cu altele decât cu acela în care ne-am găsit loc pe banchetă.”

Călătoria cu trenul înseamnă să ai posibilitatea unui punct de vedere diferit:

„Din tren” : Să privești lumea stând într-un tren nu înseamnă s-o vezi pur și simplu de departe, ci și diferit.[...] Din când în când , lângă vreo troiță sau pe vreun podeț, ne zărim afară pe noi înșine, o siluetă de-acum perfectă și integrată în peisaj.”

O constatare remarcabilă făcută de autor, tot despre trenuri și viață”

„Trenurile: Trenurile noastre nu mai sunt cu aburi, dar suflul lor este întotdeauna mult mai larg decât calea ferată și decât itinerariul pe care-l străbat.”

Toate textele autorului au un titlu, pe care l-am evidențiat subliniindu-l. Destul de multe dintre ele au un „destinatar”. Cel care-i adresat lui Milan Kundera mi se pare extrem de bine ales, mai ales că știm cam ce scrie, uneori, Kundera...

„Necunoscută: Când noaptea, o femeie necunoscută începe să urle sub trupul necunoscut al unui bărbat, la etajul de deasupra ori în față, ea vrea să ne arate cât e de mulțumită și ne face geloși, dar ni se oferă tot pe-atât, dintr-un același avânt, și nouă.”

Așa o fi...